

Міністерство освіти
і науки України

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
Юридичний факультет
Кафедра приватного права

Білостоцький державний університет
(м. Білосток, Республіка Польща)

Відділення Білостоцького
університету у м. Вільнюс
(Литва)

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
(м. Харків, Україна)

Університет імені Матея Бела
в м. Банська Бистриця
(Словачія)

Університет «Ovidius» в м. Констанца
University in Constanta
(Румунія)

Люблінський католицький університет Іоана Павла II
(Республіка Польща)

ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРИВАТНОПРАВОВІ І ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ

.....

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

**24 листопада 2023 року
м. Чернівці**

Міністерство освіти і науки України

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРИВАТНОГО ПРАВА
(М. ЧЕРНІВЦІ, УКРАЇНА)

БІЛОСТОЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(М. БІЛОСТОК, РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

ВІДДІЛЕННЯ БІЛОСТОЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У М. ВІЛЬНІУС
(ЛИТВА)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
(М. ХАРКІВ, УКРАЇНА)

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МАТЕЯ БЕЛА В М. БАНСЬКА БИСТРИЦЯ
(СЛОВАКІЯ)

УНІВЕРСИТЕТ «OVIDIUS» В М. КОНСТАНЦА
UNIVERSITY IN CONSTANTA
(РУМУНІЯ)

ЛЮБЛІНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІОАНА ПАВЛА ІІ
(РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРИВАТНОПРАВОВІ І ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ

*Матеріали ІV Міжнародної науково-практичної конференції
24 листопада 2023 року
м. Чернівці*

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2023

УДК 340:004](082)

П 685

Редакційна колегія:

Ніна Гетьманцева, докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри приватного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (голова);

Оксана Кіріяк, кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри приватного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (відповідальний секретар);

Андрій Бутирський, суддя господарського суду Чернівецької області, доктор юридичних наук, професор;

Анна Доліва-Клепацка, докторка юридичних наук, професорка кафедри європейського права Білостоцького державного університету;

Любіца Сакторова докторка юридичних наук, професорка університету імені Матея Бела в м. Банська Бистриця;

Єнтоні М. Д. Мерфі, асистент, професор університет «Ovidius» в м. Констанца;

Анджей Гербет, декан юридичного факультету, доктор права Люблінського Католицького університету Іоана Павла II;

Роберт Табажевські, професор Люблінського Католицького університету Іоана Павла II;

Олег Ярошенко, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, проректор з навчально-методичної роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Олена Середа, докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Місчислава Зданович, докторка юридичних наук, професорка відділення Білостоцького університету у м. Вільнюс.

П 685 Правові виклики сучасності: законодавче реагування на геополітичні й історичні проблеми : Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. онлайн конф. (Чернівці, 24 листопада 2023 року) / [редкол.: Н. Д. Гетьманцева (голова), О. В. Кіріяк (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 360 с.

ISBN 978-966-423-826-4

До збірника увійшли матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Правові виклики сучасності: вплив інформаційних технологій на приватноправові і публічно-правові відносини» (Чернівці, 24 листопада 2023 року).

Редколегія не несе відповідальності за науковий зміст і виклад матеріалу, що подано у рукописах.

Для науковців, аспірантів та студентів.

ISBN 978-966-423-826-4

УДК 340:004](082)

Організаційний комітет:

CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРИВАТНОГО ПРАВА
(М. ЧЕРНІВЦІ, УКРАЇНА)**

UNIWERSYTET
W BIAŁYMSTOKU

**БІЛОСТОЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(М. БІЛОСТОК, РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)**

**ВІДДІЛЕННЯ БІЛОСТОЦЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ У М. ВІЛЬНЮС
(ЛИТВА)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА
МУДРОГО
(М. ХАРКІВ, УКРАЇНА)**

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МАТЕЯ БЕЛА В
М. БАНСЬКА БИСТРИЦЯ
(СЛОВАКІЯ)**

Universitatea OVIDIUS din Constanța

**УНІВЕРСИТЕТ «OVIDIUS» В М.
КОНСТАНЦА
UNIVERSITY IN CONSTANTA
(РУМУНІЯ)**

FACULTY OF LAW,
CANON LAW AND
ADMINISTRATION

**ЛЮБЛІНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІОАНА ПАВЛА II
(РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)**

ЗМІСТ

<i>Історія Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича</i>	4
Вітальне слово ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктора фізико-математичних наук, професора ПЕТРИШИНА Романа Івановича	8
Вітальне слово декана юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, професора, доктора юридичних наук ВДОВІЧЕНА Віталія Анатолійовича	8
Вітальне слово члена-кореспондента НАПрН України, проректора з навчально-методичної роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, професора, доктора юридичних наук ЯРОШЕНКА Олега Миколайовича	9
Вітальне слово завідувачки кафедри приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, професорки, докторки юридичних наук ГЕТЬМАНЦЕВОЇ Ніни Дмитрівни	10
Вітальне слово завідувачки кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, докторки юридичних наук, професорки СЕРЕДИ Олени Григорівни	10
Вітальне слово <i>dr hab. Elżbieta Kuźelewska</i> , prof. UwB Vice-Dean for Science Faculty of Law, University of Białystok.....	11
Вітальне слово <i>prof. UwB dr hab. Jerzy Halicki</i> , Dean of the Branch of the University of Białystok in Vilnius.....	11
Вітальне слово <i>dr hab. Anna Doliwa-Klepcka</i> , prof. UwB The Head of the Institute of European Law Faculty of Law University of Białystok.....	12

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

HUTHAIFA ALBUSTANJI

IOT Security: – Vulnerabilities and Solutions.....	21
--	----

ALQATAWNA AMMAR

The Utilization of Artificial Intelligence in the Mediation System.....	23
---	----

OLEG YAROSHENKO

Social Dialogue at the National and European Levels as a Factor in the Formation of a Common Social Policy.....	26
---	----

ANNA DOLIWA-KLEPCKA

IT Systems for Fighting Crime and Protecting European Union Borders.....	31
--	----

MARIAN DURANA, JURAJ TAKÁČ, DANIELA GANDŽALOVÁ

Selected Aspects of Electronic Delivery.....	33
--	----

NICOLA FORTUNATO, JOANNA RADWANOWICZ-WANCZEWSKA

Remarks on Digitization as a Factor Leading to Changes in the Legal Regulations Regarding the Enforcement of Public Legal Obligations.....	34
--	----

GINA LIVIOARA GOGA

Principles that Ensure Interoperability Between Authorities and Public Institutions or Private Entities for the Provision of Public Services in Romania.....	37
--	----

MARTA JAMIOŁKOWSKA

Privacy and Data Economy: The European Union Approach to Navigating Legal Challenges in the Digital Age.....	38
--	----

OKSANA KIRIIAK

THE Right to Digital Silence: Preserving Personal Privacy in the Digital Age.....	41
---	----

NATALIIA KLIETSOVA, ANDRII KLIETSOV Analysis of the Application on Practice of the Cabinet Ministers of Ukraine Resolution «On the Implementation of an Experimental Project on the Identification and/or Registration of Pet Animals» under Conditions of War and Digitalization: Legal and HR Management Aspects (November 3, 2023 No.1171)	43
PETER MÉSZÁROS, MAREK ŠVEC European and National Mimicry of Digital Platform Employment.....	47
OKSANA M. MYRONETS Human Rights in Times of the New World Order	50
OLIVER B. STEWARD The Impact of Artificial Intelligence (AI) on UK National Security: Challenges, Approaches, and Issues	52
MARTIN PÍRY Public Interest, Administrative-Legal Aspects	55
ALPER RAMAZAN Digitalization and Impact on European Business Law	56
ANDREA BARANCOVÁ, ĽUBICA SAKTOROVÁ Acquisition of the Ownership Right to Real Estate in the Slovak Republic in Relation to European Trends in Digitalization	58
JAN-URBAN SANDAL Family, Household Management and Innovation.....	60
KATARÍNA ŠEVCOVÁ Karl Friedrich Adler Exploring His Life Through Digitized Newspapers	62
Digitization of Civil Court Proceedings in the Slovak Republic	63
YANA SIMUTINA Risks of Excluding it Specialists from the Scope of Labour Law from the Perspective of Regulating Platform Work in Ukraine.....	74
IZABELA URBANIAK-MASTALERZ Czy Sztuczna Inteligencja Zastąpi Prawników?/ Will Artificial Intelligence Replace the Lawyers?.....	77
ПАНЕЛЬНІ ДИСКУСІЇ	
ОЛЬГА АВРАМОВА Правовий режим віртуальної житлової нерухомості	79
АНАТІУСЧУК ВІКТОРІА Ideology as a Basic Category of Labor Law	82
ВАСИЛЬ АНДРІЙВ, ТЕТЯНА ВАХОНЄВА Щодо посилення вимог до ролі керівників у підтриманні безпечних умов праці в державних органах	84
ІГОР БАБІН Історія становлення податку з власників собак та можливість його поновлення в системі місцевих податків і зборів України	87
ЮЛІЯ БЕЛУГА Міжнародно-правові стандарти соціального захисту дитини в умовах збройних конфліктів	90
БІЛОСКУРСЬКА О. В., ФЕДОРЧУК М. Д. Питання конституціоналізації цифрових прав людини	92
LAURA BZOVA Introduction of information and Communication Technologies in Public Services.....	95

ВОЛОДИМИР БУРАК	
Соціальний діалог: виклики в умовах запровадження і розвитку цифрових технологій і глобалізації ринку праці.....	97
АЛЬОНА БУРКА, МИКОЛА БОДНАРУК	
Електронний документообіг у трудових відносинах	99
СЕРГІЙ ВАВЖЕНЧУК	
Укладення колективного договору (угоди) в новелізованому трудовому законодавстві: краплина термінологічного трагізму	102
ЛЮДМИЛА ВАКАРЮК	
До питання про право працівника на «Відключення»	104
СЕРГІЙ ВАСИЛЬЄВ	
Процесуальний плюралізм та кіберпростір.....	107
ЛІДІЯ ВДОВІЧЕНА	
Синергія інформаційних технологій та нотаріальної діяльності: основи праворозуміння	109
ІРИНА ВСТУХОВА	
Нормування праці як ознака трудових правовідносин	112
СВІТЛАНА ВИШНОВЕЦЬКА	
Вплив інформаційних технологій на трудові відносини	116
РУСЛАНА ГАВРИЛЮК	
Пріоритетність публічних видатків перед доходами казни як принцип фінансового права	118
СЕРГІЙ ГАЛКЕВИЧ	
Чи може криптовалюта бути платіжним засобом в Україні?	121
ЛЮДМИЛА ГАРАЩЕНКО	
Цифровізація умов праці: етичні та правові аспекти	123
МАКСИМ НЕТМАНТСЕВ	
Procedural Agreements in Civil Proceedings	127
ОЛЕКСАНДР ГЕТМАНЦЕВ	
Роль практики ЄСПЛ у забезпеченні стабілізації та підвищенні ефективності цивільного судочинства в Україні.....	129
НІНА ГЕТЬМАНЦЕВА, ВІТАЛІЙ ВДОВІЧЕН	
Вплив цифровізації на правове регулювання суспільних відносин у сфері найманої праці	132
MARIA HUDYMA-PIDVERBETSKA	
Rights of a Special Kind (SUI GENERIS) on Non-Original Computer-Generated Objects.....	136
МАРІЯ ДОЛИНСЬКА	
До питання запровадження в нотаріальну практику електронного нотаріального архіву	139
НАТАЛІЯ ІЛЬКІВ	
Герспективи цифровізації екологічних відносин.....	142
ОЛЕНА КОВАЛЕНКО	
Реалізація права на освіту та права на працю української молоді: правові виклики сучасності воєнного стану.....	145
ЛЮДМИЛА КОНДРАТ'ЄВА	
Законодавче врегулювання статусу «дитина війни».....	147
НАТАЛІЯ КОХАН	
Обов'язок роботодавця по забезпеченню безпечних і нешкідливих умов праці	150
СТЕПАН КРАВЧУК	
Вплив інформаційних ресурсів на формування злочинності неповнолітніх: проблемні аспекти та їх вирішення.....	152

ОЛЬГА КРАСНОГОЛОВА Організація роботи пенсійного фонду з використанням цифрових технологій та веб-систем.....	155
ОЛЬГА КУЧМА Вплив комп'ютеризації на відносини у сфері соціального забезпечення та трудового права	161
АНАСТАСІЯ ЛАБИК, ТЕТЯНА ГНАТЮК Правові аспекти надання згоди на посмертне донорство у країнах Європи.....	163
МИХАЙЛО ЛАРКІН Судово-психологічна експертиза підозрюваних при розслідуванні злочинів, учинених членами молодіжних неформальних груп (об'єднань): окремі питання	166
ЛІДІЯ НЕСТЕРЕНКО Медіація онлайн як спосіб врегулювання спорів між фізичними особами: переваги та недоліки.....	168
ОЛЕКСІЙ МАКАРЕНКОВ Ресурс цифрових технологій у антикорупційних вимогах міжнародного публічного права.....	171
ЯНА ОДОВІЧЕНА Трудовий контракт та гіг-контракт з резидентами Дія Сіті.....	174
ОЛЕГ ОРЛОВСЬКИЙ Сучасні виклики для галузі права соціального захисту	177
ТЕТІАНА OSADCHUK The Impact of Information Technologies on the Efficiency and Interest of Employees	180
ЛЮДМИЛА ОСТАФІЙЧУК Принцип розумності та розумний контракт у цивільному праві	183
АУРІКА ПАСКАР Вплив інформаційних технологій на реалізацію права на судовий захист.....	187
ПЕТРО ПАЦУРКІВСЬКИЙ Порівняльне дослідження природи базових мірил правовладдя	189
РОМАН ПОЖОДЖУК Міркування щодо вирішення окремих проблем вразливості споживачів.....	192
НАТАЛІЯ ПРОЦЬКІВ Вплив цифрових технологій на охорону авторського права	195
ОЛЕНА РИМ Цифрове звільнення: нереально, чи все ж можливо?	198
ЯРОСЛАВА СВІЧКАРЬОВА Саббатікал: досвід зарубіжних країн	201
ІРИНА СЕЛІВАНОВА Розвиток законодавчих підходів до цифрових трансформацій України.....	204
ОЛЕНА СЕРЕДА До питання використання штучного інтелекту в трудовому праві України.....	207
СВІТЛАНА СИНЧУК Правові питання цифрової трансформації соціальної сфери в Україні.....	210
ЛЮДМИЛА СІНЬОВА Псевдоволонтерство під час війни в соціальних мережах.....	212
ВІКТОРІЯ СЛУГОЦЬКА, ТЕТЯНА ЮЗЬКО Застосування інформаційних технологій у сфері управління екологічною безпекою	215
ОЛЕКСІЙ СОЛОВІЙОВ Деякі питання правового регулювання професійного навчання працівників	218

ОКСАНА СТАСІВ	
Нормативні особливості працевлаштування молоді в Україні	221
СТЕБЕЛЄВ А. М.	
Гарантії права кожної людини на ефективний захист прав і свобод в аспекті побудови цілісної системи альтернативних способів вирішення публічно-правових спорів та конфліктів	224
ОЛЕНА ТИЩЕНКО	
Значення військового капеланства як виду діяльності в умовах війни в Україні	227
МАРІАНА ТОМА	
Впливу інформаційного простору мережі Internet на девіантну поведінку неповнолітніх....	231
ГАЛИНА ТРУНОВА	
До питання соціального захисту працівників цифрових платформ.....	234
НАТАЛІЯ ФЕДІНА, СОЛОМІЯ РИШКАНИЧ	
Правовий механізм захисту приватних прав людини і громадянина	237
ТЕТЯНА ХАБАРОВА	
Значення процесу діджиталізації в публічному управлінні	240
ГАЛІЯ ЧАНИШЕВА	
Щодо створення та функціонування органів соціального діалогу у сфері праці.....	242
СВІТЛАНА ЧЕРНОУС	
Примирні процедури як спосіб вирішення колективних трудових спорів	245
ТЕТЯНА ІОЗЬКО	
Міжнародні стандарти захисту прав людини в інформаційній сфері.....	248
АЛЛА ЮШКО	
Трудовий договір чи гіг-контракт – за чим перемога?.....	251

ПЕРША ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

ЮЛІЯ ГАВРИЛЮК	
Формування життєстійкості як пріоритетний напрям соціальної підтримки населення України.....	255
МИКОЛА ГЛУЩЕНКО	
Основоположні принципи та права у сфері праці у викликах поширення нестандартної зайнятості.....	258
ОЛЕГ ГОНЧАР	
Вплив соціальних мереж на процедуру добору суддів Конституційного Суду України	261
ОСТАП ДУТЧАК	
Ціннісні метаморфози давньогрецького полісного податкового права під час воєн.....	265
АНДРІЙ КАШИЦЬКИЙ	
Вплив інформаційних технологій на розвиток волонтерської діяльності	268
ІРИНА КІРЄЄВА	
Загальна характеристика принципів мобілізаційної підготовки та мобілізації.....	270
АНДРІЙ КУЗНЯК	
Варіативність надмірного формалізму в судочинстві.....	273
АНДРІЙ ПОЛЯНСЬКИЙ	
Деякі аспекти соціальних послуг інклюзивного працевлаштування осіб з інвалідністю	276
СЕРГІЙ СЛИЧКО	
Інформаційне забезпечення митних формальностей щодо товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях: міжнародний досвід.....	278

ОКСАНА СТАНШЕВСЬКА

Середовище праці в умовах цифровізації організаційних та виробничих процесів 280

МАР'ЯН СТЕЦЬКІВ

Щодо проблеми обмеження права на пенсійне забезпечення військовослужбовців та прирівняних до них осіб максимальним розміром 283

АНДРІЙ ШУМІЛОВ

Правові гарантії трудової діяльності професійних спортсменів..... 286

ПЕРШІ КРОКИ В НАУЦІ

ТЕТЯНА АВРАМЕНКО

Вплив воєнного стану на організацію трудових відносин..... 289

АНАСТАСІЯ АЛЕКСЄЄВА

Перспективи та межі використання штучного інтелекту в цивільному судочинстві України 291

ІВАННА ВОЛОДЬКО

Вплив штучного інтелекту на творчу діяльність..... 294

АНАСТАСІЯ ВОРОНА

Стратегія розвитку FinTech в Україні до 2025 року..... 296

АНАСТАСІЯ ГАЛАК

Віктимологічна характеристика жертв статевих злочинів 298

ІРИНА ДУДКА

Ризики укладення договорів онлайн 301

СВІТЛАНА ЗАХАРЧУК

Електронний суд, як засіб реалізації права на судовий захист в умовах воєнного стану 304

ДІАНА КАПРАВА

Право на повагу до людської гідності в контексті права соціального захисту 306

ОЛЕНА КРЕМЗЕЛЮК

Правове регулювання дистанційної праці в Україні 308

ЮЛІАННА КУЛИКОВЕЦЬ

Інститут гіг-контрактів: правова природа та умови укладання..... 312

АНАСТАСІЯ КУТНЯКОВА

Правові аспекти захисту інтелектуальної власності в інтернеті крізь призму особливостей е-комерції 315

ДАНА ЛУКІЯН

Правова природа договорів у сфері ІТ..... 318

ЯНА ЛУЦИК

Використання інформаційних технологій у процесі дистанційного розірвання шлюбу..... 320

ЮЛІЯ ЛУЧКІВ

Авторське право в епоху цифрових технологій..... 323

ЛУЇЗА МАРКОСЯН

Соціальні гарантії фрілансерів: прогрес трудових відносин в інформаційній економіці 326

ВАЛЕНТИНА ОКСЕНТІЙ

Роль інформаційної політики в умовах воєнного стану..... 328

АНДРІЙ ОРЛОВСЬКИЙ

Дискрицейні повноваження судів: властивості та межі..... 330

АННА ПАВЛЮК

Захист пресоціальних даних військовослужбовців 332

ЯРОСЛАВ ПОЛЬОВИЙ	
Цифрові технології в процесі усиновлення дітей в умовах воєнного стану	335
ІВАННА САЙКО	
Особливості трудового договору з нефіксованим робочим часом	338
МАРИНА САНЧУК	
Правова природа криптовалюти як об'єкту цивільно-правового регулювання	340
МАКСИМ СУХОВЕРСЬКИЙ	
Європейська модель недержавного пенсійного забезпечення	343
МАКСИМ ТИРША	
Цифровізація соціальної сфери	346
АРТЕМ ТИФАНЮК	
Соціально-правовий аспект захисту біженців в Україні.....	348
АЛІНА ТРУБЧАНИНОВА	
Особливості вибору систем оподаткування учасникам відносин у сфері електронної комерції	351
ШАРКО А. М.	
Захист дітей в умовах воєнного конфлікту в Україні	354
ОЛЕКСАНДР ШЕВЧУК	
Штучний інтелект у контексті цивільно-правового регулювання: проблемні аспекти та перспективи.....	356

Сергій Галкевич

доц. кафедри приватного права
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
(м. Чернівці, Україна)

s.halkevych@chnu.edu.ua

ORCID: orcid.org/0000-0003-2039-0942

ЧИ МОЖЕ КРИПТОВАЛЮТА БУТИ ПЛАТІЖНИМ ЗАСОБОМ В УКРАЇНІ?

Законодавство України пройшло довгий шлях від невизнання криптовалют до намагання законодавчо врегулювати цю сферу. Так, у 2014 році, у листі-роз'ясненні від Національного банку України криптовалюта Bitcoin визначалася «як грошовий сурогат, який не має забезпечення реальною вартістю і не може використовуватися фізичними та юридичними особами на території України як засіб платежу, оскільки це протирічить нормам українського законодавства». Серед негативних чинників зазначалася широка можливість здійснення «протиправних дій, у тому числі відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом, або фінансування тероризму».

Підписання Закону України №2074-IX «Про віртуальні активи» 15 березня 2022 року Президентом України стало важливим кроком до визначення правового статусу й детінізації ринку криптовалют. Однак, Закон набирає чинності лише з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування операцій з віртуальними активами». Закон «Про віртуальні активи» є базовим та визначає правовий статус віртуальних активів, чим надає юридичний захист користувачам та учасникам ринку. Таким чином офіційно працюватимуть іноземні та українські криптобіржі, а банки відкриватимуть рахунки для криптокомпаній. Крім того, це означає, що громадяни України зможуть задекларувати свої доходи у віртуальних активах.

Після набуття чинності Закон України «Про віртуальні активи» визначатиме умови обігу криптовалюти. Зокрема, віртуальні активи можуть бути предметом судового розгляду, однак не будуть засобом платежу на території України та не зможуть бути предметом обміну на майно (товари), роботи (послуги) [1], на відміну від визначення віртуального активу в чинному тепер Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів...», де в самому визначенні віртуального активу вказано можливість його використання для платіжних цілей. До набрання чинності Закону «Про віртуальні активи» діють положення Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів...» [3].

Хоча в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів...» закріплена можливість використання віртуальних активів для платіжних цілей, однак це суперечить положенням інших нормативно-правових актів. Неможливість використання криптовалюти як платіжного засобу зумовлена тим, що вона не відповідає вимогам електронного платіжного засобу відповідно до Закону України «Платіжні послуги» [2].

Законом України «Про запобігання корупції» криптовалюти відносяться до категорії нематеріальних активів [5]. Закон України «Про віртуальні активи» також визначає віртуальні активи, зокрема і криптовалюту, як нематеріальні блага. Тому криптовалюта не може використовуватись як платіжний засіб в договорах купівлі-продажу, однак може бути предметом договору міни.

Зараз в Україні укладаються договори міни нерухомого майна та криптовалюти. Яскравим прикладом може бути угода, укладена у вересні 2017 року, про яку повідомило Державне

агентство з питань електронного урядування. За умовами цього договору міни: квартира у м. Києві передавалась в обмін на криптовалюту ETH (212,5 одиниць загальною вартістю на той момент близько \$60 тис.) з використанням смартконтракту блокчейну Ethereum. Власник квартири Марк Гінзбург, який є резидентом США передав її теж резиденту США Майклу Аррінгтону в обмін на криптовалюту [6]. Після набрання чинності Законом України «Про віртуальні активи» такі договори будуть неможливі. Адже згідно частини 7 статті 4 цього Закону віртуальні активи не вважатимуться засобом платежу на території України та не зможуть бути предметом обміну на майно (товари), роботи (послуги) [1].

Отже, криптовалюта не є законним засобом платежу в Україні, хоча може бути предметом договору міни, за яким особа, що передає цей актив, отримує взамін товари чи послуги. Після набрання чинності Законом України «Про віртуальні активи» криптовалюта не тільки не буде вважатися засобом платежу на території України, а й не зможе бути предметом обміну на майно (товари), роботи (послуги). Цей віртуальний актив зможе використовуватися лише як інвестиційний об'єкт. Тому, можемо сказати, що кваліфікація криптовалюти у законодавстві України в якості нематеріального активу недостатньою мірою відображає справжнє функціональне призначення цього активу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про віртуальні активи» №2074IX від 17.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/207420#Text> (дата звернення: 15.11.2023).
2. Закон України «Про платіжні послуги» №1591-IX від 30.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 15.11.2023).
3. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» №361IX від 06.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/36120#Text> (дата звернення: 15.11.2023).
4. Цивільний кодекс України 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43515#Text> (дата звернення: 15.11.2023).
5. Закон України «Про запобігання корупції» № 1700-VII від 14.10.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 15.11.2023).
6. Карпенко О. В Україні вперше офіційно продали квартиру за криптовалюту. URL: <https://ain.ua/2017/09/26/kvartiruzaethereum/> (дата звернення: 15.11.2023).

Наукове видання

**ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ:
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НА ПРИВАТНОПРАВОВІ
І ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ**

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції

*24 листопада 2023 року
м. Чернівці*

Комп'ютерна верстка
Технічна редакторка

Осадчук Т. В.
Віщак Ю. С.

Контакти:

*Кафедра приватного права
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Адреса: 58000, м. Чернівці, вул. Університетська, 19
Тел. +38 (0372) 58-47-58
Електронна адреса: privatelawdep@chnu.edu.ua*

Підписано до друку 15.12.2023. Формат 60x84/16.
Електронне видання. Умов.-друк. арк. 19,7.
Обл.-вид. арк. 21,2. Зам. 3-016.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету.
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2.
e-mail: ruta@chnu.edu.ua тел. (0372) 58-48-30

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 891 від 08.04.2002.

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

UNIWERSYTET
w BIAŁYMSTOKU

Universitatea OVIDIUS din Constanța

umb
UNIVERZITA
MATEJA BELA
V BANSKEJ BYSTRICI

THE JOHN PAUL II
CATHOLIC
UNIVERSITY
OF LUBLIN | **KUL** 1918

FACULTY OF LAW,
CANON LAW AND
ADMINISTRATION

